

VERSLAG VRIENDENDAG 13 april 2024

* De documenten zijn digitaal beschikbaar:
<http://www.fraeylemaborg.nl> (onderdeel: Over Ons - Partners)

=====

1. Opening door de voorzitter, de heer Peter Kamminga.

De voorzitter heet de circa 80 aanwezige Vrienden om 10.30 uur van harte welkom op de Vriendendag van de Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraeylemaborg en is verheugd over de hoge opkomst.

2. Verslag jubileum Vriendendag van 7 oktober 2023*

Het verslag wordt op enkele punten doorgenomen.
Het 3^e deel van het boek "Een Heerlijkheid en Landgoed onder druk" van de heer Peter Kamminga is nog steeds beschikbaar. Er zijn geen vragen over het verslag en de voorzitter dankt de secretaris voor het opstellen van het verslag.

3. Ingekomen stukken en mededelingen

Het verslag van de kascommissie en 3 afmeldingen zijn binnengekomen.

4. Jaarverslag 2023*, toelichting door de voorzitter.

Een aantal zaken uit het jaarverslag 2023 wordt door de voorzitter kort benoemd. Zoals de samenstelling van het bestuur, de communicatiedoelstellingen, de voorjaars- en najaarsvergadering en de donatie van de Vriendengelden uit 2022. PR statistiek: streven om te groeien, dit is gelukt met 21 nieuwe Vrienden. Het bestuur heeft in 2023 6 keer vergaderd. Het herijken van het beleidsplan zal dit jaar gebeuren. In de ledenvergadering van november zal dit gedeeld worden met de Vrienden.

5. Financieel jaarverslag 2023,* toelichting door de penningmeester.

De penningmeester Koos Reitsma geeft een toelichting op het financieel jaarverslag 2023. Het is een goed jaar geweest. Er zijn 3 nieuwe leven Vrienden bijgekomen. De jubileumvergadering heeft iets meer gekost dan begroot, er waren meer Vrienden dan verwacht. Voor de schenking van € 30.000 komt een nieuwe besteding. Er staat nog veel geld op de spaarrekening dit wordt uitbetaald als de besteding bekend is.
Er zijn geen vragen.

6. Verslag kascommissie.

Kascommissielid mevrouw Dirkje Tuik geeft mondeling verslag van de controlebevindingen ten huize van de penningmeester. De vergelijking met 2022: De meeste uitgaven waren voor boek deel 3 en de Vriendendag. Opmerking: de bestuursleden declareren geen reis- en kilometervergoeding. De boekhouding over 2023 is gecontroleerd en in orde bevonden. Het zag er keurig uit en ze geeft een compliment aan de penningmeester. Het voorstel om het bestuur en de penningmeester décharge te verlenen wordt met applaus aangenomen.

Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraeylemaborg

7. Benoeming kascommissie.

Mevrouw Dirkje Tuik treedt terug. De heer F.V. Gorens wordt benoemd en zal samen met mevrouw Maaïke Drok als kascommissie voor 2024 fungeren. Reserve is de heer George Coetzee.

8. Bestuurszaken.

De afgelopen jaren is er gesproken over een verhoging van de contributie. In vergelijking met andere verenigingen maar ook in de basiskosten lopen de verschillen uiteen. Om weer op peil mee te lopen wordt voorgesteld om de contributie met ingang van het kalenderjaar 2025 te verhogen naar € 25,-- per jaar. De Vrienden gaan akkoord.

Afscheid van secretaris mevrouw Edith Kieft. Mooie woorden door de voorzitter: vrolijk, spontaan, betrokken, brede culturele belangstelling, beschouwend en goed inschattingsvermogen, een model bestuurslid.

Dankwoord van Edith: het lijkt heel kort geleden sinds ik begonnen ben in 2016, eerst als algemeen bestuurslid en al gauw als secretaris. Er zijn in deze jaren veel nieuwe Vrienden bijgekomen met als resultaat dat er nu 563 Vrienden zijn. Blij dat ik een steentje heb kunnen bijdragen aan het behoud van de Borg en park en heb het altijd heel leuk gevonden. Ze eindigt met het voorlezen van een gedicht van Eugene Laridon:

Vrienden zijn als bomen

Vrienden zijn als bomen: ze wachten tot je nog eens langs komt en ze zijn onverstoort als je wegblijft. Ook na maanden afwezigheid kun je de draad weer opnemen, omdat ondertussen niets werd afgebroken.

Vrienden zijn als bomen, op een goede afstand van elkaar geplant, zo moeten ze elkaar niets betwisten. Ze kennen geen afgunst maar nodigen elkaar uit om hoger te groeien. En bomen buigen niet, maar ze wuiven....

Eugeen Laridon

Afscheid van algemeen bestuurslid de heer Follie Homan: Mooie woorden door de voorzitter voor Follie: observant, goed kunnen adviseren, drukke werkzaamheden als "taxichauffeur" om mede bestuursleden te vervoeren.

Nooit huur gevraagd voor het gebruik van zijn garage als opslag. Rol van Follie was complementair aan die van de andere leden. Zijn opvolger wordt in de najaarsvergadering voorgesteld.

Benoeming Pia de Vries tot secretaris. Pia is al een aantal maanden aan het proefdraaien in het bestuur. Ze stelt zich voor en denkt dat de werkzaamheden goed bij haar passen maar is blij dat ze nog even op de expertise van Edith mag rekenen. Sinds mei 2023 is ze al vrijwilliger op de Borg. Met applaus wordt Pia van harte welkom geheten in het bestuur.

9. Actuele ontwikkelingen rond de Fraeylemaborg door de stichting Fraeylemaborg. Herbesteding gelden/ vaststelling van het doel Vriendengelden

De directeur, mevrouw Liefke Knol, begroet de Vrienden en vindt het fijn om hier weer te staan. We zijn inmiddels een halfjaar verder en ze heeft haar plek hier gevonden. De afgelopen maanden is er veel op haar afgekomen en is de kiem gelegd voor de toekomst. In 2025 bestaat het museum 50 jaar en is in deze jaren gegroeid tot wat het nu is. Hoe presenteren wij het verhaal aan het publiek, op zoek naar andere doelgroepen, mensen met een achterstand naar de samenleving, jongeren, laaggeletterden of anderstaligen meer aangepaste info kunnen geven.

Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraeylemaborg

Hoe presenteren wij het verhaal van de Fraeylemaborg aan het publiek en waaraan kunnen de donaties van de Vrienden bijdragen?

1. Herziening van introductiefilm door Christa Moesker: het is een leuke tekenfilm, wordt goed ontvangen door de bezoekers, maar er moeten wel verbeteringen komen. Het is 10 jaar terug gemaakt en is nu te statisch, er kan meer gebeuren met achtergrond en geluid zodat mensen geboeid blijven kijken.
2. Speurtocht door de Borg: niet heel aantrekkelijk, moet opgefrist worden.
3. Stripboek in het kader van het 50-jarig bestaan van het museum: info gelaagd overbrengen op de bezoekers. Stripboek met kenmerkende momenten uit de geschiedenis van de Borg. Met educatief element om het Landgoed in een breder historisch perspectief te zetten.
4. Lichtfestival: op veel plekken al kerstmarkten (gratis) waarom dan nog een kerstmarkt op de Borg? De organisatie hiervan is veel werk.
Het park nodigt uit voor een lichtfestival, iets wat recht doet aan het unieke landschap met een wandelroute langs lichtsculpturen in het park. De Borg op artistieke wijze feestelijk verlichten in de kerstperiode. O.a. in mogelijke samenwerking met Noorderpoort en Minerva.

Bedenkingen van Vrienden bij punt 4 inzake duurzaamheid, gaat het wel door? (gezien historie met o.a. Fuggerei en theehuis).

Wat betreft duurzaamheid: de lichtobjecten blijven en kunnen elk jaar weer gebruikt worden. Het wordt een waardevolle aanvulling voor een prachtig verlichte Borg.

Hans Alders: Het is heerlijk om te luisteren naar een nieuwe directeur met nieuwe ideeën. Hij komt nog even terug op het debacle van de Fuggerei. Het is afgewikkeld en niet meer in ons bezit, veel van geleerd. De discussie, die nu bij alle wensen die er zijn, gevoerd wordt is: past het in datgene wat we doen en willen zijn? Tevens wordt er gediscussieerd over het ondergrondse paviljoen. Discussie moet ook gevoerd worden over de uitkomsten van de audit museumregistratie. Waarbij de bijzondere verhouding wordt geconstateerd tussen enerzijds de Stichting Gerrit van Houten als eigenaar van de borg versus de Stichting Landgoed Fraeylemaborg belast met het beheer en onderhoud. Deze constructie is niet vol te houden en zal gemoderniseerd moeten worden. Deze discussie zal de komende tijd worden gevoerd. De vergadering zal hierover nader worden geïnformeerd.

Herbesteding van de gelden:

De voorzitter legt uit wat bestuur en Vrienden belangrijk vinden:

€ 30.000 was al bestemming voor, dit blijft zo

€ 30.000 herbesteden (Fuggerei gaat niet door)

1. Actualisatie introductiefilm	€ 6.500,00
2. Bijdrage stripboek	€ 11.000,00
Bijdrage educatieve component	€ 6.000,00
3. Bijdrage lichtfestival (uitlichten Borg)	€ 10.000,00

Totaal	€ 33.500,00
--------	-------------

Het totale bedrag komt iets boven de € 30.000,00 uit maar is nodig en lijkt het bestuur aanvaardbaar.

Per voorgesteld punt is er met ruime meerderheid van de vergadering ingestemd voor de besteding van de gelden.

Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraylemaborg

Opmerkingen van de Vrienden:

- N.a.v. vergelijking met Anne Frank om e.e.a in de historische context te zien: houd het bij de Borg.
- Lichtfestival: rekening houden met flora en fauna. Antwoord: een ecooloog wordt gevraagd om mee te kijken.
- Twijfel over punt 4: 's avonds na zonsondergang bezoekers in het park? Antwoord: het festival zal 5 dagen gaan duren, bepaald aantal uren per dag. Bv vanaf 4 uur.
- Bijdrage aan het lichtfestival moet zijn: bijdrage aan het uitlichten van de Borg in de context van het lichtfestival.
- Vertegenwoordiger van de Molenstichting: zie het breder en zoek verbinding met de Fraylemamolen. Antwoord: kan eventueel over gepraat worden maar het bos behoort niet bij de Fraylemaborg.
- Wordt het beveiligd: er komen camera's en als het festival doorgaat loopt er 's nachts beveiliging rond. De lichtinstallaties moeten hufterproof zijn. Werktitel is "Licht op Fraylema".
- Graag aandacht voor vormen van samenwerking met het Overbos. Antwoord: Landgoed Fraylemaborg werkt graag mee aan het Dorpsplan Slochteren.

10. Rondvraag.

De heer Huizinga houdt een pleidooi voor het plan om het Koetshuis uit te breiden met het ondergrondse paviljoen.

Er komt tegengas in de vorm van "Schoenmaker blijf bij je leest"

Reactie Hans Alders: het is een prachtig plan maar het is de vraag of dit een substantiële bijdrage levert aan het Landgoed. Past in de discussie wat willen wij zijn, hoe boei je mensen om vaker naar de Borg te komen. Daarnaast praat je wel over een investering van circa 7 tot 10 miljoen euro.

100 havo/vwo leerlingen van Campus Eemsdeltacollege houden vrijdag 19 april een presentatie in het kader van Technasium, over hoe je bepaalde ruimtes van de Borg anders zou kunnen gebruiken, tevens over de sprokkeltocht.

11. Sluiting.

PAUZE

Lezing door de heer Peter Kamminga:

Verborgene kansen voor historisch Midden-Groningen. Een verdieping van de door Peter Kamminga gehouden Jaap Westerdiep-lezing in november 2023 over het benutten van verborgene historische rijkdommen in de gemeente Midden-Groningen. Hij doet dit aan de hand van twee voorbeelddorpen: Slochteren en Sappemeer. Het historisch samenspel tussen de Fraylemaborg en het omringende gebied maakt een belangrijk deel uit van het verhaal van Slochteren.

De penningmeester dankt Peter hartelijk voor de interessante lezing en de Vrienden bedanken met een groot applaus.

De volgende Vriendendag/ledenvergadering is op: zaterdag 9 november 2024.

Verslag gemaakt door Pia de Vries, secretaris van de Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraylemaborg.